

tíðindablaðið
sosialurin

Telefon 1 18 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyritaksstjóri: Krisjan Dahl
Bláðólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

oddagrein

Við samlaðum beinum lupu Føroyar í felluna hjá Watson

SKAÐIN ER HENDUR, og Watson hevur fyrribils fingið argað okkum so mikið, at hann um sendaran til »upp-lýsta« heimin hevur boðað frá, at hava framt eina sera »succesfull operation«.

HELT hevur hann tað, men hvussu hesir fremmandu skuldu verðið ríknir burtur aftur, ella á annan hátt verið gjørdir skaðleysir fyri umdømi okkara, er ov seint at hugsa um nú.

NÚ RÆÐUR UM við skili og væl grundaðum tiltøkum at halda somu verjukós og ikki at lata iva okkara um tað kanska órímliga í fyrstu atsóknini koma figgindanum til góðar.

TÍ VIÐ NIDURSTØÐUNI um grindaveiði okkara á seinasta altjóða hvalveiðifundinum hava vit ikki so lítið um at halda móttvegis umheiminum. Eisini vil tað álvarssemið, sum nú frá almennari síðu eins og grindafornum og fólkinum ulla verður lagt í grindamálið, uttan iva bota munandi um okkara egna ans fyri at fara sum best um grindina.

TANN DAGUR kemur kanska, tá vit ikki longur drepa grind í Føroyum, men bera vit okkum rætt at og ikki loypa á leistum fyri einhvørjum fantastum, sum ikki hava annað at taka sær til enn at gera seg inn á livihættir hjá smátjónum — livihættir, ið uttan iva standa mál við teirra egnu, so veiða vit ivaleyst eisini grindahval líka til stórtjóðirnar, tað veri seg tær angelsaksisku ella aðrar, gevast við at forkoma øðrum fólkasløgum og livshættum.

MEN KYNID Í SLAGNUM kenna vit, so tað verður seinur dagur. So leingi má og skal grindin verða okkara, um hon ikki um stutta tíð hvørur av tí lorti, júst hesar »patent-tjóðir« oyða hav okkara við.

TAÐ ER IKKI SO LÍTIÐ undrunarvert, at ágangurin móti okkum er størstur júst úr hesum londum, har fátækraðemi er vaksandi, analfabetisman í stóðugum vøkstri og fremmandahatrið í hæddini, men man orsøkin tó vera hon, at meginparturin av hesum fólkinum fyri langari tíð síðan hevur slept vónini um, at júst teirra trupulleikar skulu verða loystir í bræði — so heldur dyrka tað »ræðuliga« og fremmanda og tí »ótilgeviliga« hjá barbarunum. Men at góð 70 djórasløg eru oydd í bretsku oyggjunum bara seinastu 200 árin ella so, man »sjótrøllið« neyvan vita.

»MENTADU« TJÓÐIRNAR hava t.d. ráðharrastovnar og stovnar í hópatali fyri øll hugsandi fyribrigdi. Verjumaðaráð kalla teir stovnin fyri ágangi og drápi.

SLÍKAN EIGA VIT IKKI, so tilfurskomnir sum vit eru. Hetta stendst av, at vit allar dagar hava havt nóg mikið strev við at livbjarga okkum sjálvum, men hevur tað tibetur verið so, at teir færleikar, vit á vinnuliga økinum so við og við hava nomið, hava verið okkara besta verja til lívsins uppihald.

SOLEIÐIS EISINI við grindini. Tí færleiki okkara til í kreppustøðu at gera bestu nýtslu burtúr fátæka tilfeingi okkara er okkum munandi betri verja móti týning enn sjálvt tær bestu og »uppbyggjandi« angelsaksisku lærubøkurnar um dráp og hægriðing av zuluum, hottentottum, buskmonnum, og av mongum øðrum.

KR.

SEA SHEPHERD Farið heim og sópið fyri egnum durum!

Orðatakið »tala um annan — hygg um teg sjálfvan« er ógvuliga »aktuelt« í lotuni, tí útfyri strendur okkara liggja umboð fyri sjónvarpinum í teimum stóru idnaðarlondunum og damla.

Árstíðin passar teimum altíð so væl! — Er tað eingin ið sigur teimum, at vit reka grind altíð tá grind er — eisini um veturin (í sjóverkstíðini) tá »sjóhórnir« halda seg burturi? Vit reka helst grind um veturin, tí tað fer eingin matur til spillis!

Mær tykir okkum vera alt ov dólks, tá tað ræður um at verja okkara sjálvsøgu rættindi at bjarga tí mati sum — at kalla — svimur upp á land til okkara á hesum annars so korgu oyggjum!

Sea Shepherd er ikki komin higar í øðrum orðum enn — kamuflerað — at veita sjónvarpsmiðlunum heima tilfar. Helst »blóðreyðar søgur«, tí sensatiónir sum harðskapur landanna millum, manna millum, morð, brandur og sex er nú so dagligur kostur, at siggjararnir sovna — og siggja tí heldur ikki reklamurnar hjá framleiðsluindnaðinum, ið eirindaleyst tomir sítt eitraða burturkast í havið, har tað oyðir alt tað liv, okkum er lítið upp í hendurnar at húsast við!

Eg sigi okkum vera dólks. Vit hava beint nú útgivið frimerki, ið skal minna um at ávara móti vandanum við »dumping«. — Hvi fæa vit ikki eina »sjónvarpsøgu«

burtúr hesum, sum so kann sendast í sjónvarpi í viðni verð? — Hesir »hjórnir« kunna neyvan bera seg undan tilkari upplýsing!

Hvor dálkar høvini? Fyrst av øllum idnaðarlondini við teirra eitur-burturkasti frá framleiðslu og orkuveiting. Hetta eitrar m.a. grindahvalin so mikið, at okkum verður rátt frá at eta grind ov ofta. — Tað er kanska mest úr hesum londum grindahvalurin verður hóttur (saman við øllum øðrum lívi).

Mær er, frá vitandi og kønum manni, sagt frá teimum ræðuleikum, ið fara fram á sláturvirkjum, júst í teimum atfinningar-somu londunum ið so fagurlátin tala um tala um okkara »barbari«, BERT fyri, framhaldandi, at selja kjot — eitt nú til jødar, arabar og onnur fólkasløg, har djórapið er týðandi partur av drápsbátinum!

Gott hugskot hevði tað verið, um hesir sjónvarpsgestir fóru inn í teirra egnu sláturvirkni, og so vistu siggjarunum hvussu dýrini verða viðfarin í teirra egna landi.

Veiðiferðir til skemtunar hava altíð verið gjørdar, og verða tað enn. Hetta er »ríkmanna-dagdvøla« í londunum, har »hjórnir« eru bornir í heim — tí ríka og gávumilda heimspartin! —, har henda veiða er óneyðug fyri at upphalda livinum.

Hvussu nógvar milliónir av særdum dýrum

liggja — beint nú — afturundir onkustaðni, og bløða burtur? — Bert tí fólki tørvar itriv!

Lætt er at venda eini misnøgd móti føroyingum við at nevna grindahval í sama andadrátti sum »dolphin« — »hetta vakra og kimiliga dýrið«, ið eru at siggja víða hvar í tí ríka heiminum — í stongslí! Til skemtunar!

Hvussu mundi »stemningurin« verið úti millum manna, um vit fóru at nevna »BAMBI« í sama andadrátti sum hjerta- og ráðyraveiða varð nevnd? — »BAMBI-HUNT«...?

Londini, haðan »shepherd-fólkin« koma, skuldu hugsað meiri um dýrin, ið har liva. Björn, hjórtur, revur, fuglur og mong onnur dýr hava nógvr brúk fyri teimum »hjórn«, ið kenna seg »kallaðar« at leiðbeina okkum — langt frá heimlandi teirra.

Ráðini til hesi »sjónvarps-fólk« mugu tí vera: »FARIÐ HEIMAFTUR OG SÓPIÐ FYRI EGNA DURI TYKKARA. FAIÐ STÓÐGÁÐ TYKKARA EGNUM UMHVORVIS-DÁLKING OG DJÓRATÝNING. STÓÐGIÐ TYKKARA VALDSGERÐUM MÓTI BÆÐI MENNISKJUM, NATT-URU OG DÝRUM!«

Tá tit hava úttit hetta, hava tit rættin at havast at okkum, ið bert ynskja at liva!

Fr. Restorff

Lesið Hygg og Hoyr